

Bijlage 6.3

Anti-pest protocol

Papendrecht
2023-2024

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Preventie	3
2. Gedragsregels en afspraken	5
3. Sancties bij overtreding van gedragsregels en afspraken	5
4. Sanctiebeleid OPOPS	5

Inleiding

Wat is pesten? Op de site van het Nederlands Jeugd Instituut staat het volgende:

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen.

- Lindenberg, S. et al. (2005) *Pesten. Over daders, slachtoffers, dader/slachtoffers en niet-betrokken leerlingen*. In: *Kind en adolescent*, Jaargang 26, nr.3 05/09/2005 aug. 2005, pag.305-317.
- Currie, C. et al. (2012) *Social determinants of health and well-being among young people. Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study: international report from the 2009/2010 survey*. Kopenhagen: WHO Regional Office for Europe

Andere vormen:

Plagen:

Er is geen slachtoffer en dader; beide partijen zijn even sterk. Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Vaak speelt humor een rol.

Ruzie:

Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie kan uitgepraat worden.

Cyberpesten:

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking. Het is een groeiend probleem.

Daarom is een protocol van belang. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak met ouders.

Omdat cyberpesten tegenwoordig een veel omvattend probleem is, zal dit onderwerp in een apart protocol worden beschreven.

Het Anti-pestbeleid op Daltonschool De Leilinde kent drie componenten:

1. Preventie (inclusief het aanleren van positief gedrag)
2. Voorbeeldgedrag
3. Sancties

Voor onze school geldt dat preventie heel belangrijk is. De groep speelt een belangrijke rol. Hoe weerbaarder de groep, hoe kleiner de kans dat pesten voor zal komen. Als een kind een ander kind wil gaan pesten en andere leden van de groep keren zich hiervan af ('waar ben jij nu mee bezig', 'doe even gewoon', 'hou eens op', 'als je zo doet, hoef je even niet meer mee te doen'), voelt het slachtoffer zich sterk en wordt in bescherming genomen door de groep. Je krijgt dan het effect van 'stel je organiseert een oorlog en er komt niemand, dan heb je ook geen oorlog'.

Het team van De Leilinde en de ouders/verzorgers spelen een belangrijke rol in dit geheel. Zij zullen het goede voorbeeld moeten geven en het goede gedrag aan moeten leren, inclusief het stellen en toepassen van grenzen.

1. Preventie

Door het scheppen van positieve groepen waarin sociaal gedrag, weerbaarheid en goede normen de basis zijn, schep je als school een klimaat waar pesten weinig tot geen voedingsbodem kent.

Zie hiervoor het betreffende protocol (positief groepsklimaat).

Bij voorvallen wordt altijd eerst door de leerkracht de groep aangesproken: wat hebben jullie gedaan? Heb je geholpen om de situatie te stoppen en weer veilig te maken? De groep wordt voor positieve acties gecompimenteerd. De groep of een deel van de groep wordt zwaar aangesproken indien zij de situatie hebben verergerd of passief zijn geweest. Desnoods wordt hierbij de directeur ingeschakeld.

Het is belangrijk om hier te melden dat er twee vormen van pesten zijn: het daadwerkelijke pesten en pestgedrag dat wordt ervaren door het 'slachtoffer'. Beiden zijn ernstig, maar in het laatste geval is het oneerlijk om de groep aan te spreken als er geen daadwerkelijk pestgedrag heeft plaats gevonden. In dergelijke gevallen wordt via de IB'ers hulp ingeschakeld.

Voorbeeldgedrag

Als je wilt dat de leerlingen zich correct naar elkaar toe gedragen, moet je zelf als volwassenen het goede voorbeeld geven en correcte omgangsvormen hanteren. Volwassenen, zeker ook leerkrachten, moeten voorspelbaar gedrag vertonen. Dat vergroot het gevoel van veiligheid bij kinderen. Als volwassenen dienen we het af te keuren als een grens wordt overschreden. Centraal staan hierbij onze 4 gouden regels:

Regels van de maand

- 1. In de klas en in de hal; het is rustig overal**
- 2. Iedereen voelt zich op zijn best, als niemand wordt gepest**
- 3. Wees zuinig op het materiaal, want het is van ons allemaal**
- 4. Voor groot en klein, zullen we aardig zijn**

Ouders/verzorgers die zich niet houden aan de normen van de school, worden door de directeur hierop aangesproken.

Teamleden spreken elkaar aan op hun gedrag. Indien dit tot onvoldoende resultaat leidt, spreekt de directeur hen aan op het gedrag.

2. Gedragsregels en afspraken

1. Alle mensen die bij de school betrokken zijn gaan respectvol met de kinderen en elkaar om.
2. Tolerantie is onlosmakelijk verbonden met openbaar basisonderwijs. Tolerantie vereist echter een duidelijke inzet van twee kanten. Leerlingen, ouders of medewerkers die niet bereid zijn hun eigen normen en waarden ter discussie te stellen –of sterker nog– om die redenen anderen afwijzen, horen niet thuis in het openbaar basisonderwijs.
3. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid de kinderen een veilige leeromgeving te bieden en medewerkers binnen het openbaar basisonderwijs ondersteunen elkaar daarin.
4. Gewenst gedrag wordt gestimuleerd door positief gedrag te belonen, medewerkers zorgen ervoor dat zij het goede voorbeeld geven, in het onderwijsprogramma wordt aandacht geschonken aan sociaal-emotionele vorming.
5. Op de scholen wordt gebruik gemaakt van een pestprotocol.
6. De medewerkers op de scholen dragen de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het handhaven van de schoolregels.
7. Er wordt voortdurend geïnvesteerd in het didactisch klimaat om te voorkomen dat leerproblemen uitmonden in gedragsproblemen.
8. Gedragsproblemen worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd. Ouders worden op de hoogte gebracht. Kinderen met gedragsproblemen worden regelmatig in een leerlingbespreking aan de orde gesteld. Indien nodig wordt een hulpplan opgesteld. Afhankelijk van de aard van de problematiek wordt externe hulp ingeschakeld.

3. Sancties bij overtreding van gedragsregels en afspraken

1. Indien een leerling de gedragsregels overtreedt en daardoor een problematische situatie veroorzaakt, wordt deze leerling tijdelijk in een andere groep opgevangen. Dit is te beschouwen als een afkoelingsperiode. De collega voert geen straf uit, maar vangt slechts op. De groepsleerkracht bespreekt het voorval daarna met de leerling en legt eventueel een straf op.
2. Wanneer het kind volhardt in het overtreden van de gedragsregels wordt een ‘gele kaart’ uitgedeeld. Dit moet als een zeer ernstige waarschuwing beschouwd worden. De ‘gele kaart’ maakt zichtbaar dat er grenzen zijn overschreden.
3. Indien ondanks het uitdelen van een ‘gele kaart’ geen verbetering optreedt en het wangedrag leidt tot een onwerkbaar situatie voor medewerkers en overige leerlingen, vindt een externe time-out plaats. De ouders worden gebeld met het verzoek hun kind te komen halen. De dag daarop worden de ouders op de school uitgenodigd om vervolgsafspraken te maken om herhaling te voorkomen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en aan de ouders en medewerkers verstrekt. De gemiste leerstof moet door de leerling in de eigen tijd worden ingehaald.
4. Leiden het uitdelen van de ‘gele kaart’ en de externe time-out nog niet tot verbetering, dan kan de school het bevoegd gezag verzoeken de leerling te schorsen. Een schorsing moet gezien worden als de allerlaatste waarschuwing.
5. Als het wangedrag na de schorsing aanhoudt, wordt de verwijderingsprocedure definitief in gang gezet (blz 19 beleidsplan).

4. Sanctiebeleid OPOPS

Grenzen stellen is belangrijk om de veiligheid te kunnen garanderen. Natuurlijk mogen kinderen leren. Maar zij moeten ook leren dat er grenzen zijn waar je niet overheen kunt gaan. Deze kun je alleen aanleren door deze grenzen niet alleen uit te leggen en aan te leren, maar ook door ze te handhaven.

Bij overschrijding van de grenzen, wordt het protocol zoals dat is omschreven in het OPOPS document 'Aannamebeleid OPOPS, richtlijnen voor Toelaten, verwijzen, schorsen en verwijderen van leerlingen' toegepast.

Dit betreft het volgende (is ook opgenomen in de schoolgids):

Het uitgangspunt voor de gedragsregels is de visie op openbaar basisonderwijs. Dit protocol bestaat uit twee delen:

- De gedragsregels en afspraken binnen het openbaar basisonderwijs.
- Sancties bij overtreding van de gedragsregels